

GRUP DE TREBALL (GdT) DE TOXICOLOGIA EN URGÈNCIES DE LA SOCIETAT CATALANA DE MEDICINA D'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES (SoCMUE)

- **NOM:** SoCMUETox

- **MEMBRES:**

- **COORDINADOR:** Dr. José Luis Echarte Pazos (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar de Barcelona). Professor Associat de l'assignatura de Medicina Legal, Deontologia Mèdica i Toxicologia Clínica. Unitat Docent de l'Hospital del Mar-UAB. jecharte@parcdesalutmar.cat
- **SECRETARI:** Dr. Miguel Galicia Paredes (Servei d'Urgències de l'Hospital Clínic de Barcelona). miguelgaliciap@hotmail.com
- **VOCALS:**
 - Dra. M. Luisa Iglesias Lepine (Servei d'Urgències de la Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell). Professora Associada de l'assignatura de Medicina Legal, Deontologia Mèdica i Toxicologia Clínica, Unitat Docent de l'Hospital de Sabadell. Institut Universitari Parc Taulí-UAB. MIglesias@tauli.cat
 - Dra. Lidia García Gibert (Servei d'Urgències Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell). LgarciaGI@tauli.cat
 - Dr. Javier Jacob Rodríguez (Servei d'Urgències de l'Hospital Universitari de Bellvitge). jjacob@bellvitgehospital.cat
 - Dra. Elena Fuentes González (Servei d'Urgències de l'Hospital Universitari de Bellvitge). efuentes@bellvitgehospital.cat
 - Dr. August Supervía Caparrós (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar). asupervia@parcdesalutmar.cat

- Dr. Alfons Aguirre Tejedo (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar). aaguirre@parcdesalutmar.cat
- Dr. Héctor Hernández Ontiveros (Servei d'Urgències de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau) hktr78@hotmail.com
- Dr. Xavier Casañas Ferrer (Servei d'Urgències Hospital de Mollet). x.casanas@hospitalmollet.cat
- Dr. Albert Moreno Destruels (Servei d'Urgències Hospital Universitari Joan XXIII Tarragona) amdestru@tinet.org
- Dra. Francisca Córdoba Ruiz (Servei d'Urgències Hospital de Sant Joan Despí Moisès Broggi) paki.cordoba@telefonica.net
- Dra. Margarita Sotomayor Dávila (Servei d'Urgències del Hospital General de l'Hospitalet) 39687ksd@comb.cat
- Dra. Montserrat Gómez Gérboles (Servei d'Urgències del Hospital General de l'Hospitalet) montse.gomez@sanitatintegral.org
- Dr. Josep Bassa Real (Servei d'Urgències Consorci Sanitari de Mataró) jbassa@cscdm.cat
- Dra. Ana Rodríguez Ruitiña (Servei d'Urgències Fundació Althaia de Manresa) anarodru@gmail.com
- Dra. Mª Jesús Adrián Martín (Servei d'Urgències Fundació Esperit Sant de Santa Coloma de Gramanet) madrian@hes.scs.es
- Dr. Abraham Chavarin (Servei d'Urgències Fundació Esperit Sant de Santa Coloma de Gramanet) achavarin@gmail.com
- Dra. Rosa Alonso Martínez (Servei d'Urgències del Hospital Municipal de Badalona) ralonso@bsa.cat
- Dra. María Torres Oliveros (Servei d'Urgències Parc Sanitari de Sant Joan de Deu de Sant Boi) maria.torres@pssjd.org
- Dra. Melisa Ruiz Pérez (Servei d'Urgències Hospital Universitari Sagrat Cor de Barcelona) drmeli@hotmail.com

- J. Xavier Ichart i Tomas (Servei d'Urgències del Hospital Universitari Arnau de Vilanova) xavier_ichart@hotmail.com
 - Dra. Laura Fernández Gutiérrez (Resident de MFiC del CAP de Raval Sud de Barcelona) laurafergut@gmail.com
 - Dra. Andrea Larrañaga Cabrera (Resident de MFiC del CAP de Raval Sud de Barcelona) andrealarra@gmail.com
 - DUI. Diego Campos Palomar (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar) dicampa@hotmail.com
 - DUI. Aurora Serrano Rodríguez (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar) aura_panta@hotmail.com
 - DUI Josefina Pérez Castillo(Servei d'Urgències del Hospital Municipal de Badalona) jperez@bsa.cat
 - DUI. Africa de la Cruz Ramos [Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)] africadelacruz@gencat.cat
 - DUI. Daniel Martínez Millán [Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM)] danielmartinez@gencat.cat.
 - DUI. Isabel de Valles Garcia (Servei d'Urgències Hospital de Sant Joan Despí Moisés Broggi) sisideva@yahoo.es.
 - DUI : M^o Antonia Álvarez Cámara (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar) antoniavarez@hotmail.com
- **MEMBRES D'ALTRES SOCIETATS:**
- Dr. Indalecio Morán Chorro (Unitat de Cures Intensives de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona). IMoran@santpau.cat
 - Dra. Lidia Martínez Sánchez (Servei de Pediatria de l'Hospital Sant Joan de Deu de Barcelona). Lmartinez@hsjdbcn.org
 - Dr. Oscar García Algar (Servei de Pediatria de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar). 90458@parcdesalutmar.cat

- Dra. Mª Francina Fonseca Casals (Institut de Neuropsiquiatria i Addiccions – INAD. Hospital del Mar. Consorci Parc de Salut Mar) 94158@parcdesalutmar.cat
- Dra. Paula Saludes Orduña (Resident Unitat de Crítics Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell) psaludes@tauli.cat
- Dra. Dora Sempétegui Gutiérrez (Resident de MFIC) dsempertegui@tauli.cat
- **EXPERTS EN TOXICOLOGIA:**
 - Dr. Pere Munné Mas. Professor (Toxicologia. HCB) pmunnemas@gmail.com
 - Dr. Santiago Nogué Xarau (Secció de Toxicologia. Servei d'Urgències Hospital Clínic. Barcelona. Professor Titular de Toxicologia. Universitat de Barcelona) SNOGUE@clinic.ub.es
 - DUI. Montserrat Amigó Tadin. (Servei d'Urgències. Hospital Clínic. Barcelona) MAMIGO@clinic.ub.es
 - Dr. Lluís Marruecos Sant (Unitat de Cures Intensives de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona). Professor Associat de l'assignatura de Medicina Legal, Deontologia Mèdica i Toxicologia Clínica. Unitat Docent de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona LMarruecos@santpau.cat
 - Josep Piqueras Carrasco (Servei d'Hematologia. Hospital Vall d'Hebron) josep.piqueras carrasco@gmail.com
- **SECRETÀRIA TÈCNICA:**
 - Susana Sanchez Mourelo (Servei d'Urgències de l'Hospital del Mar de Barcelona. Consorci Parc de Salut Mar) ssanchez@parcdesalutmar.cat

Grup obert a nous membres de la SoCMUE dels diferents Serveis d'Urgències de Catalunya

OBJECTIUS GENERALS

- Promoure la qualitat en l'assistència, la investigació i el coneixement de les intoxicacions agudes humanes en urgències, així com realitzar labors de prevenció, difusió de la informació, assessoria, docència i investigació toxicològica en urgències, dirigida a professionals sanitaris, institucions, empreses i a la població en general.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

1. Promoure la qualitat en l'assistència en urgències als pacients intoxicats mitjançant l'elaboració i difusió de les recomanacions sobre procediments diagnòstics i terapèutics adequats en els diferents llocs assistencials i el foment de l'especialització mèdica en l'àmbit de la toxicologia clínica.
2. Promocionar la docència i la investigació.
3. Editar protocols, pautes d'actuació i circuits unificats de recomanacions en el tractament de les intoxicacions agudes.
4. Divulgar els coneixements imprescindibles per tractar qualsevol tipus d'intoxicació aguda a nivell general així com l'aprenentatge dels grups de tòxics més rellevants.
5. Divulgar les noves proves complementàries a nivell de laboratori que permetin realitzar el diagnòstic de manera precoç.
6. Divulgar els nous consensos d'experts en toxicologia.
7. Realitzar un mapa de representants de cadascun dels hospitals de Catalunya.
8. Realitzar un arxiu de les intoxicacions agudes via web de la Comunitat de Catalunya. (2.0)
9. Realitzar un circuit de disponibilitat dels antidòts a la xarxa hospitalària de Catalunya.
10. Implantació i seguiment del "Coditox" a Catalunya.
11. Promoure la col·laboració entre grups d'investigació, professionals i organitzacions en matèria de toxicologia clínica. Les relacions entre els professionals i les associacions científiques implicades en la labor assistencial de les intoxicacions agudes i, en particular, els professionals dels Serveis d'Urgències, cures intensives, laboratoris de toxicologia, serveis d'informació i àrees docents.

12. Mantenir procediments de vigilància epidemiològica de les intoxicacions humanes amb especial atenció a la Toxicovigilància en els àmbits laboral, ambiental i domèstic.
13. Fomentar el desenvolupament d'Unitats de Toxicologia Clínica als Hospitals Públics Catalans.
14. Oferir l'assessorament que a nivell institucional es demandi de les matèries objecte de la toxicologia clínica en urgències.
15. Iniciar l'organització "I Jornades Pep Lloret de Casos Clínics de Toxicologia en Urgències".

OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PRIMER ANY DE FUNCIONAMENT

1. Realització anual del "Curs Bàsic en Toxicologia Clínica" per a metges, infermeres i estudiants de medicina amb un format bàsic comú de 8 hores d'activitat amb acreditació del Consell Català de Formació Continuada de les Professions Sanitàries (CCFCPS) (0, 8 crèdits). Per a l'obtenció del certificat serà necessari l'assistència al curs (85%) que es controlarà mitjançant el control de signatures i superar un examen de resposta múltiple. (Programa Annex 1).
2. Realitzar un mapa dels responsables en toxicologia de cadascun dels centres sanitaris de Catalunya (hospitals, CUAPs, SEM, etc.)
3. Realitzar un arxiu de les intoxicacions agudes via web a Catalunya. (2.0)
4. Mapa de disponibilitat dels antídots en Catalunya i relacions entre centres.
5. Promoure estudis multicèntrics sobre intoxicacions agudes en els Serveis d'Urgències de Catalunya.
6. Implantació i seguiment del "Coditox" a Catalunya.
7. Implantar els registres Toxicovigilància i Mortalitat per intoxicacions en els Hospitals de Catalunya.

ACTIVITATS DURANT EL PRIMER ANY

- JORNADA D'ACTUALITZACIÓ EN TERAPÈUTICA HIPERBÀRICA EN SITUACIÓ D'EMERGÈNCIES / URGÈNCIES (8-Juny-2012 Hospital Moisès Brogi. Sant Joan de Espí) i PROTOCOL CONJUNT D'ACTUACIÓ INICIAL EN INTOXICACIONS AGUDES PER FUM, MONÒXID DE CARBONI (CO) I CIANHÍDRIC (CN). 1A EDICIÓ, JUNY 2012. Josep M Soto (SEM), Xavier Jiménez (SEM), Marta Olivé (SEM), Jordi Desola (CRIS-Unitat de Terapèutica Hiperbàrica), Gemma Oliu (Hospital de Palamós-Unitat de Medicina Hiperbàrica), José María Inoriza (Bombers de Barcelona), Sergi Massó (Bombers de Barcelona), Núria Molina (Bombers de Barcelona), Vicenç Ferrés (Bombers de la Generalitat), Antonio Benavides (Bombers de la Generalitat), Miquel Vidal (Bombers de la Generalitat) i Mª Luisa Iglesias (Hospital Parc Taulí i SoCMUE).
- I CURS BÀSIC SoCMUE EN TOXICOLOGIA CLÍNICA. SABADELL 4- OCTUBRE 2012.
- XVI JORNADES NACIONALS DE TOXICOLOGIA CLÍNICA I VI JORNADES DE TOXICOVIGILÀNCIA. SABADELL 4 i 5 OCTUBRE 2012.

NORMES DEL FUNCIONAMENT INTERN

1. El coordinador i el secretari del grup han de ser necessàriament socis de la SoCMUE.
2. El Coordinador del GdT serà el responsable del grup i serà el nexa amb la Junta i/o el Comitè Científic de la SoCMUE.
3. El secretari del GdT serà el responsable de l'elaboració de la memòria anual del grup (activitats, altes i baixes, col·laboracions, articles i publicacions).
4. Qualsevol soci de la SoCMUE podrà formar part del GdT, sol·licitant-ho per escrit al secretari del mateix. El coordinador serà qui donarà resposta justificada de la decisió d'acceptació o no dels seus membres.
5. Com a mínim en el GdT hi haurà un membre d'una altra Societat Científica relacionada amb la temàtica de la toxicologia clínica. El nombre de membres d'altres societats científiques serà com a màxim el 25 % del total dels membres.
6. El grup estarà en comunicació continua mitjançant correu electrònic que rebran tots els membres del grup.

7. Es reunirà trimestralment de presència física en l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya. En cada reunió es realitzarà un acta que haurà de ser aprovada en la reunió posterior com a mínim pel 75 % dels membres del GdT.
8. Existiran interrelacions amb grups nacionals de prestigi a Espanya (AETOX, FETOC i RETOXLAC) liderats per diferents membres del grup. Tots els membres del grup rebran informació de les activitats que realitzen aquestes associacions, fundacions i societats.
9. Es disposarà d'un espai en la web de la SoCMUE per als diferents temes rellevants que seran liderats per diferents membres del grup:
 - a. Articles d'interès durant tot l'any.
 - b. Mapa de representants de cadascun dels hospitals de Catalunya.
 - c. Arxiu de les intoxicacions agudes via web a Catalunya.
 - d. Mapa de disponibilitat dels antídots als hospitals de Catalunya.
10. En tots els cursos realitzats per SoCMUETox s'administrarà un qüestionari comú de satisfacció (Annex 2).

CONFLICTES D'INTERÈS: CAP

PLA D'ACOLLIDA

1. La investigació en l'àmbit de les urgències i emergències ha de ser una prioritat en qualsevol sistema sanitari tant els seus gestors com per als professionals que treballin en aquest àmbit. Els projectes els creen i desenvolupen els professionals i els impulsen i suporten les institucions.
2. La toxicologia és una ciència de difícil experimentació i molt variable a causa que els coneixements s'adquireixen quan es reuneix l'experiència dels diferents casos clínics que se sumen individualment.
3. El GdT SoCMUETOX vol propiciar la relació i cooperació en el camp de la toxicologia clínica en urgències entre els membres de SoCMUE i amb altres societats científiques o associacions a fi de contribuir al desenvolupament i difusió dels coneixements científics en les urgències i emergències de Catalunya.
4. El GdT SoCMUETOX organitzarà i contribuirà a l'organització de reunions i cursos d'ampliació de coneixements. També fomentarà la creació de subgrups de treball i seccions especialitzades, que es regiran en el seu funcionament per les normes que estipula la SoCMUE
5. Al nou membre del GdT SoCMUETOX se li informarà:
 - a. De l'organització i el seu funcionament.
 - b. Coneixement de la regulació dels seus drets i deures, així com dels seus representants.
 - c. Presentació dels membres i dades de contacte.
 - d. Objectius del *GdT *SoCMUETOX.
 - e. Activitats i projectes.

BIBLIOGRAFIA

1.- Protocols, codis d'activació i circuits d'atenció urgent a Barcelona ciutat. Corporació Sanitària de Barcelona. http://www20.gencat.cat/docs/canalsalut/Home%20Canal%20Salut/Professionals/Recursos/Protocols_i_recomanacions/12_Malaltiesde_laparell_circulatori/documents/intoxicacioperweb.pdf

2.- Apomorfina:

Koga T et al. Brain Res 2003;960:122-31.

3.- Xarop de ipecacuana:

Bond GR et al. Pediatrics 2003;111:1061-4. Amigó M et al. Emergencias 2003;15:18-26.

4.- Rentat gàstric:

Eddleston M et al. Ann Emerg Med 2003;42:359-64. Zimmermann JL. Crit Care Med 2003;31:2794-801.

Amigó M et al. Emergencias 2003;15:18-26.

5.- Carbó activat:

Sato RL et al. Am J Emerg Med 2003;21:189-91

Dorrington CL et al. Ann Emerg Med 2003;41:370-7.

Zimmermann JL. Crit Care Med 2003;31:2794-801

Amigó M et al. Emergencias 2003;15:18-26.

Sato RL et al. Hawaii Med J 2003;61:251-3.

De Silva HA et al. Lancet 2003;361:1935-8.

Nick A et al. The revised position papers on gastric decontamination. Clin Toxicol (Phila) 2005;43:129-30.

6.- Catàrtics:

Brubacher JR et al. Can Med Assoc J 2002;167:992-6.

7.- Polietilenglicol:

Traub SJ et al. N Engl J Med 2003;349:2519-26.

8.- Bibliografies d'interès:

- Gossel T, Bricker J. Principles of Clinical Toxicology. Raven Press. New York, 1994.
- American Academy of Clinical Toxicology & European Association of Poisons Centres and Clinical Toxicologists. Position statements on gastrointestinal decontamination. Clin Toxicol 1997;35:695-762.
- Dueñas A. Intoxicaciones agudas en medicina de urgencia y cuidados críticos. Masson, S.A. 1999.
- Mokhlesi B, Leiken JB, Murray P, Corbridge TC. Adult Toxicology in Critical Care. Part I: General Approach to the Intoxicated Patient. Chest 2003;123:577-92.
- Proudfoot AT, Krenzelok EP, Vale JA. Position Paper on Urine alkalinization. J Toxicol Clin Toxicol 2004; 42:1-26.
- Recomendaciones 2005 de la EAPCCT/AECT en descontaminación digestiva. Clinical Toxicology 2005;43:61-87.
- Chyka PA et al. Position paper: Single-dose activated charcoal. Clin Toxicol (Phila) 2005;43:61-87.
- Manoguerra AS, Cobaugh DJ; Guidelines for the Management of Poisoning Consensus Panel. Guideline on the use of ipecac syrup in the out-of-hospital management of ingested poisons. Clin Toxicol (Phila) 2005;43:13-5.
- Nogué S y Marruecos L. Guía clínica para el tratamiento de las intoxicaciones por metanol y etilenglicol. Indicaciones del fomepizol. Reunión de consenso. Barcelona 10 de Octubre de 2006. AETOX.
- Abanades S, Farré M, Segura M, Pichini S, Barral D, Pacifici R, Pellegrini M, Fonseca F, Langohr K, de la Torre R. gamma-Hydroxybutyrate (GHB) in Humans. Pharmacodynamics and Pharmacokinetics. Ann N Y Acad Sci 2006; 1074: 559–576.

-
- DelK C et al. Electrocardiographic abnormalities associated with poisoning. *Am J Emerg Med* 2007;25:672-8
- Amigó M, Nogué S, Sánchez M. Técnicas y procedimientos aplicados a los pacientes con intoxicación aguda en un servicio de urgencias. *Enferm Clin.* 2007; 17 (5):231-8.
- de Cid R, Fonseca F, Gratacòs M, Gutierrez F, Martín-Santos R, Estivill X, Torrens M. BDNF variability in opioid addicts and response to methadone treatment: preliminary findings. *Genes Brain Behav* 2008; 7: 515-522.
- Lozano J, García-Algar O, Vall O, de la Torre R, Scaravelli G, Pichini S. Biological matrices for the evaluation of in utero exposure to drugs of abuse. *Ther Drug Monit.* 2007 Dec;29(6):711-34. Review. PubMed PMID: 18043469.
- Marchei E, Muñoz JA, García-Algar O, Pellegrini M, Vall O, Zuccaro P, Pichini S. Development and validation of a liquid chromatography-mass spectrometry assay for hair analysis of methylphenidate. *Forensic Sci Int.* 2008 Mar 21;176(1):42-6. Epub 2007 Nov 5. PubMed PMID: 17980530.
- Lozano J, García-Algar O, Marchei E, Vall O, Monleon T, Giovannandrea RD, Pichini S. Prevalence of gestational exposure to cannabis in a Mediterranean city by meconium analysis. *Acta Paediatr.* 2007 Dec;96(12):1734-7. Epub 2007 Oct 22. PubMed PMID: 17953730.
- Marchei E, Pellegrini M, Pichini S, Martín I, García-Algar O, Vall O. Are false-positive phencyclidine immunoassay instant-view multi-test results caused by overdose concentrations of Ibuprofen, metamizol, and dextromethorphan? *Ther Drug Monit.* 2007 Oct;29(5):671-3. PubMed PMID: 17898664.
- Pellegrini M, Marchei E, Rossi S, Vagnarelli F, Durgbanshi A, García-Algar O, Vall O, Pichini S. Liquid chromatography/electrospray ionization tandem mass spectrometry assay for determination of nicotine and metabolites, caffeine and arecoline in breast milk. *Rapid Commun Mass Spectrom.* 2007;21(16):2693-703. PubMed PMID: 17640086.

- García-Algar O, López-Vílchez MA, Martín I, Mur A, Pellegrini M, Pacifici R, Rossi S, Pichini S. Confirmation of gestational exposure to alprazolam by analysis of biological matrices in a newborn with neonatal sepsis. *Clin Toxicol (Phila)*. 2007;45(3):295-8. PubMed PMID: 17453885.
- García-Algar O, Felipe A, Puig C, Monleón T, Pacifici R, Pichini S. Fetal exposure to cocaine and infections during the first 18 months of life in infants from a Mediterranean city. *Acta Paediatr*. 2007 May;96(5):762-3. Epub 2007 Mar 23. PubMed PMID: 17381476.
- Martín I, López-Vílchez MA, Mur A, García-Algar O, Rossi S, Marchei E, Pichini S. Neonatal withdrawal syndrome after chronic maternal drinking of mate. *Ther Drug Monit*. 2007 Feb;29(1):127-9. PubMed PMID: 17304161.
- Mansi G, Raimondi F, Pichini S, Capasso L, Sarno M, Zuccaro P, Pacifici R, Garcia-Algar O, Romano A, Paludetto R. Neonatal urinary cotinine correlates with behavioral alterations in newborns prenatally exposed to tobacco smoke. *Pediatr Res*. 2007 Feb;61(2):257-61. PubMed PMID: 17237732.
- Wells K et al. The association of cardiovascular toxins and electrocardiographic abnormality in poisoned patients. *Am J Emerg Med* 2008;26:957-9.
- M. Galicia, S. Nogué, J. To – Figueras, J. L. Echarte, M. L. Iglesias y O. Miró. Intoxicaciones por Éxtasis líquido atendidas en servicios de urgencias hospitalarios de la ciudad de Barcelona durante 2 años. *Med Clin (Barc)*. 2008; 130 (7): 254 – 258
- S. Nogué, A. Antolín, X. Claramonte, A. Chavarín, M. Galicia, X. Balanzó y M. Amigó. “Urgencias por sobredosis de drogas de abuso”, con depósito legal B-22.362-2008.
- Mordeduras de serpiente y picaduras de medusa. Guías de la American Heart Association de 2010 para RCP y ACE. *Lancet*. 2008 Feb 16;371(9612):597-607.
- Eddleston M, Buckley NA, Eyer P, Dawson AH. Management of acute organophosphorus pesticide poisoning. *Lancet*. 2008; 371(9612):597-607. Review.
- A. Bajo Bajo, B. Climent Díaz, G. Burillo Putza, J. Avilés Amat, J. Mesa Fumero, J. Puiguriquer Ferrando, J. L. Echarte Pazos, M. A. Pinillos Echeverría, M^a. A. Leciñena Esteban, P. Herrera de

- Pablo, P. Munné Mas. Guía de actuación en drogas emergentes para Servicios de Urgencias. Manual de bolsillo editado por Adalia. Depósito Legal M-6.406-2008. ISBN: 978-84-92652-67-9.
- M. Galicia, S. Nogué, E. Sanjurjo, O. Miró. "Evolución de las consultas urgentes relacionadas con el consumo de cocaína durante el periodo 2002-2007". *Emergencias* 2008; 20: 385-390.
 - Marchei E, Farrè M, Pellegrini M, Rossi S, García-Algar O, Vall O, Pichini S. Liquid chromatography-electrospray ionization mass spectrometry determination of methylphenidate and ritalinic acid in conventional and non-conventional biological matrices. *J Pharm Biomed Anal.* 2009 Feb 20;49(2):434-9. Epub 2008 Nov 27. PubMed PMID: 19117711.
 - Morini L, Marchei E, Pellegrini M, Groppi A, Stramesi C, Vagnarelli F, Garcia-Algar O, Pacifici R, Pichini S. Liquid chromatography with tandem mass spectrometric detection for the measurement of ethyl glucuronide and ethyl sulfate in meconium: new biomarkers of gestational ethanol exposure? *Ther Drug Monit.* 2008 Dec;30(6):725-32. PubMed PMID: 19057374.
 - García-Algar O. [Nicotine withdrawal symptoms in newborns]. *Arch Bronconeumol.* 2008 Oct;44(10):509-11. Spanish. PubMed PMID: 19006629.
 - Pichini S, Pellegrini M, Gareri J, Koren G, Garcia-Algar O, Vall O, Vagnarelli F, Zuccaro P, Marchei E. Liquid chromatography-tandem mass spectrometry for fatty acid ethyl esters in meconium: assessment of prenatal exposure to alcohol in two European cohorts. *J Pharm Biomed Anal.* 2008 Nov 4;48(3):927-33. Epub 2008 Aug 8. PubMed PMID: 18786798.
 - Marchei E, Joya X, Garcia-Algar O, Vall O, Pacifici R, Pichini S. Ultrasensitive detection of nicotine and cotinine in teeth by high-performance liquid chromatography/tandem mass spectrometry. *Rapid Commun Mass Spectrom.* 2008 Aug;22(16):2609-12. PubMed PMID: 18646249.
 - Garcia-Algar O, Kulaga V, Gareri J, Koren G, Vall O, Zuccaro P, Pacifici R, Pichini S. Alarming prevalence of fetal alcohol exposure in a Mediterranean city. *Ther Drug Monit.* 2008 Apr;30(2):249-54. PubMed PMID: 18367990.

- Puig C, Garcia-Algar O, Monleon T, Pacifici R, Zuccaro P, Sunyer J, Figueroa C, Pichini S, Vall O. A longitudinal study of environmental tobacco smoke exposure in children: parental self reports versus age dependent biomarkers. BMC Public Health. 2008 Feb 6;8:47. PubMed PMID: 18254964; PubMed Central PMCID: PMC2276212.
- Kupferschmidt H et al. Decontamination and antidotes in acute cases of poisoning. Ther Umsch 2009;66(5):331-4.
- Iglesias Lepine ML; Echarte Pazos JL; Calpe Perarnau J.; Mariñosa Marré M.; Llobet Carbó J. Intoxicaciones por drogas de abuso. Laboratorios Menarini S. A. Diciembre 2009. ISBN: 978-84-612-7394-4
- Supervía A., Del Baño F., García C., Aranda MD., López Casanova MJ., Aguirre A., Serrat R., Echarte J. L. Dolor Torácico con elevación del segmento ST en un consumidor de cannabis. Publicado en la Revista: Rev. Toxicol. (2009) 26: 148 – 150.
- Papaseit E, Corrales E, Stramesi C, Vall O, Palomeque A, Garcia-Algar O. Postnatal methadone withdrawal syndrome: hair analysis for detecting chronic exposure. Acta Paediatr. 2010 Feb;99(2):162-3. Epub 2009 Oct 19. PubMed PMID: 19839962.
- O. Miró, M. Galicia y S. Nogué. "Cocaína: una causa de patología que no cesa". Revista Clínica Española, 2009; 209: 104-5.
- O. Miró, E. Montori, X. Ramos, M. Galicia, S. Nogué. "Trends in research activity in toxicology and by toxicologists in seven European countries". Toxicology Letters, 2009; 189: 1-4.
- Fonseca F, Martí-Almor J, Pastor A, Cladellas M, Farré M, de la Torre R, Torrens M. Prevalence of long QTc interval in methadone maintenance patients. Drug Alcohol Depend 2009; 99(1-3): 327-332.
- Gratacòs M, Costas J, de Cid R, Bayés M, González JR, Baca-García E, de Diego Y, Fernández-Aranda F, Fernández-Piqueras J, Guitart M, Martín-Santos R, Martorell L, Menchón JM, Roca M, Sáiz-Ruiz J, Sanjuán J, Torrens M, Urretavizcaya M, Valero J, Vilella E, Estivill X, Carracedo Á and The Psychiatric Genetics Network Group. Identification of New Putative Susceptibility Genes for Several

- Psychiatric Disorders by Association Analysis of Regulatory and Non-Synonymous SNPs of 306 Genes Involved in Neurotransmission and Neurodevelopment. *Am J Med Genet Part B* 2009 2009; 150B(6):808-816. (Collaborative author).
- Fríguls B, García-Algar O, Puig C, Figueroa C, Sunyer J, Vall O. [Perinatal exposure to tobacco and respiratory and allergy symptoms in first years of life]. *Arch Bronconeumol*. 2009 Dec;45(12):585-90. Epub 2009 Oct 12. Spanish. PubMed PMID: 19822388.
 - Pichini S, Morini L, Marchei E, Palmi I, Rotolo MC, Vagnarelli F, Garcia-Algar O, Vall O, Zuccaro P. Ethylglucuronide and ethylsulfate in meconium to assess gestational ethanol exposure: preliminary results in two Mediterranean cohorts. *Can J Clin Pharmacol*. 2009 Summer;16(2):e370-5. Epub 2009 Jun 24. PubMed PMID: 19553703.
 - Llaquet H, Pichini S, Joya X, Papaseit E, Vall O, Klein J, Garcia-Algar O. Biological matrices for the evaluation of exposure to environmental tobacco smoke during prenatal life and childhood. *Anal Bioanal Chem*. 2010 Jan;396(1):379-99. Epub 2009 May 24. Review. PubMed PMID: 19466395.
 - Pichini S, Papaseit E, Joya X, Vall O, Farré M, Garcia-Algar O, de laTorre R. Pharmacokinetics and therapeutic drug monitoring of psychotropic drugs in pediatrics. *Ther Drug Monit*. 2009 Jun;31(3):283-318. Review. PubMed PMID: 19363463.
 - Joya X, Papaseit E, Civit E, Pellegrini M, Vall O, Garcia-Algar O, Scaravelli G, Pichini S. Unsuspected exposure to cocaine in preschool children from a Mediterranean city detected by hair analysis. *Ther Drug Monit*. 2009 Jun;31(3):391-5. PubMed PMID: 19333147.
 - García-Algar O, Vall Combelles O, Puig Sola C, Mur Sierra A, Scaravelli G, Pacifici R, Monleón Getino T, Pichini S. [Prenatal exposure to drugs of abuse using meconium analysis in a low socioeconomic population in Barcelona]. *An Pediatr (Barc)*. 2009 Feb;70(2):151-8. Epub 2008 Nov 12. Spanish. PubMed PMID: 19217571.
 - Pichini S, Garcia-Algar O, Klein J, Koren G. FAEEs in meconium as biomarkers of maternal drinking habit during pregnancy. *Birth Defects Res A Clin Mol Teratol*. 2009 Mar;85(3):230; author reply 231-2. PubMed PMID: 19086025.

- A. Supervía, A. Aguirre, C. Clemente, M. L. Iglesias Lepine, E. Skaf, J. L. Echarte. Factores que influyen en la realización de una valoración psiquiátrica en pacientes que consultan por intoxicación por cocaína. *Emergencias* 2010; 22: 91 – 95.
- Dueñas-Laita A et al. Bases para el manejo clínico de la intoxicación por humo de incendios. *Emergencias* 2010;22:384 - 94.
- Oliu G et al. Intoxicación por monóxido de carbono: claves fisiopatológicas para un buen tratamiento, *Emergencias* 2010;22:451 - 9.
- Carlos Clemente Rodríguez, Alfonso Aguirre Tejedo, José Luis Echarte Pazos, Isabel Puente Palacios, María Luisa Iglesias Lepine, August Supervía Caparrós. Diferencias entre hombres y mujeres en las características de las intoxicaciones. *Emergencias* 2010; 22: 435 – 440.
- Nogué S. Intoxicaciones agudas: Bases para el tratamiento en un servicio de urgencias. Editorial NOVOPRINT. BARCELONA. 2010. ISBN: 978-84-693-4996-0.
- Martínez Sánchez L, Velasco Rodríguez J. Valor del cribado toxicológico en orina en las sospechas de intoxicación en las sospechas de intoxicación en urgencias. *An Pediatr Contin*, 2010; 8 (3): 139-43.
- Martínez Sánchez L. Actualització en intoxicacions pediàtriques. *Pediatr Catalana*, 2010; 70 (1): 26-32.
- M. Galicia, S. Nogué, E. Sanjurjo y O. Miró. “Consultas urgentes derivadas del consumo de éxtasis (MDMA) y derivados anfetamínicos: perfil epidemiológico, clínico y evolutivo”. *Revista Clínica Española* 2010;210:371-8
- O. Miró, M. Galicia, M. Sánchez, S. Nogué. “Factores que determinan la reconsulta a urgencias tras una atención urgente por consumo de cocaína”. *Emergencias* 2010;22:408-414.
- Amigó M, Nogué S, Miró Ò. Carbón activado en 575 casos de intoxicaciones agudas. Seguridad y factores asociados a las reacciones adversas. *Med Clín (Barc)*. 2010;135(6):243–249

- Amigó-Tadín M, Nogué-Xarau S. Accidentes en el hogar. Intoxicación aguda con productos domésticos. Rev Rol Enf 2010; 33 (9):589-597
- Amigó M, Nogué S, Miró Ò. Presentación clínica, actitud terapéutica y evolución de las intoxicaciones agudas tratadas con carbón activado: ¿existen diferencias entre hombres y mujeres? Enferm Clin. 2010;20:273-9.
- Alvarez Y, Farré M, Fonseca F, Torrens M. Anticonvulsant drugs in cocaine dependence: A systematic review and meta-analysis. J Subst Abuse Treat. 2010; 38: 66–73.
- Fonseca F, Gratacòs M, Escaramís G, De Cid R, Martín-Santos R, Fernández-Espejo E, Estivill X, Torrens M. Response to methadone maintenance treatment is associated with MYOCD and GRM6 genes. Mol Diagn & Ther, 2010, Jun 1;14(3):171-8.
- Alonso R, Tomas S. Capítulo 47: Intoxicaciones. En: Moya Mir. Urgencias en el paciente mayor. Adalia, SL: Madrid, 2010; 108-110.
- Fríguls B, Joya X, García-Algar O, Pallás CR, Vall O, Pichini S. A comprehensive review of assay methods to determine drugs in breast milk and the safety of breastfeeding when taking drugs. Anal Bioanal Chem. 2010 Jun;397(3):1157-79. Epub 2010 Apr 13. Review. PubMed PMID: 20386886.
- Morini L, Groppi A, Marchei E, Vagnarelli F, Garcia Algar O, Zuccaro P, Pichini S. Population Baseline of Meconium Ethyl Glucuronide and Ethyl Sulfate Concentrations in Newborns of Nondrinking Women in 2 Mediterranean Cohorts. Ther Drug Monit. 2010 Mar 23. [Epub ahead of print] PubMed PMID: 20335828.
- Morini L, Marchei E, Vagnarelli F, Garcia Algar O, Groppi A, Mastrobattista L, Pichini S. Ethyl glucuronide and ethyl sulfate in meconium and hair-potential biomarkers of intrauterine exposure to ethanol. Forensic Sci Int. 2010 Mar 20;196(1-3):74-7. Epub 2010 Jan 8. PubMed PMID: 20060246.
- Falcon M, Valero F, Pellegrini M, Rotolo MC, Scaravelli G, Joya J, Vall O, García Algar O, Luna A, Pichini S. Exposure to psychoactive substances in women who request voluntary termination of

- pregnancy assessed by serum and hair testing. *Forensic Sci Int.* 2010 Mar 20;196(1-3):22-6. Epub 2010 Jan 8. PubMed PMID: 20060245.
- Joya X, Pujadas M, Falcón M, Civit E, Garcia-Algar O, Vall O, Pichini S, Luna A, de la Torre R. Gas chromatography-mass spectrometry assay for the simultaneous quantification of drugs of abuse in human placenta at 12th week of gestation. *Forensic Sci Int.* 2010 Mar 20;196(1-3):38-42. Epub 2010 Jan 6. PubMed PMID: 20056364.
 - García-Algar O, Gómez A. [Cannabis in paediatric emergencies]. *An Pediatr (Barc).* 2010 Jun;72(6):375-6. Epub 2010 May 15. Spanish. PubMed PMID: 20472519.
 - Carlos Clemente Rodríguez, José Luis Echarte Pazos, Alfonso Aguirre Tejedo, Isabel Puente Palacios, María Luisa Iglesias Lepine, August Supervía Caparrós. Diferencias en las intoxicaciones de los españoles y los extranjeros atendidas en urgencias. *Emergencias* 2011; 23: 271 – 275.
 - Echarte Pazos JL, Aguirre Tejedo A, Clemente Rodríguez C, Iglesias Lepine ML, León Bertrán N, Labordeta de la Cal V, Skaf Peters E y Supervía Caparrós A. Calidad de los registros en las intoxicaciones voluntarias por fármacos en un Servicio de Urgencias. *Rev. Toxicol.* (2011) 28: 166 – 169.
 - Echarte Pazos JL, Supervía Caparrós A, Clemente Rodríguez C, Iglesias Lepine ML, León BertránN, Labordeta de la Cal V, Puente Palacios I, Maldonado Duran G, Skaf Peters E y Aguirre Tejedo A. Asociación de otras drogas de abuso en la intoxicación por cocaína. *Rev. Toxicol.* (2011) 28: 170 – 173.
 - G. Burillo Putze, B. Climent Díaz, J. L. Echarte Pazos, P. Munné Mas, O. Miró, J. Puiguirguer Ferrando, P. Dargan. Drogas Emergentes (I): las “smart drugs”. Publicada en *An. Sist. Sanit. Navar.* 2011; 34 (2): 263 – 274.
 - Martínez Sánchez L, Velasco Rodríguez J, Panzino Occhiuzzo F, Simó Nebot M, García Algar O, Luaces Cubells C. Detección de fenciclidina en el cribado toxicológico en orina: un falso positivo peligroso. *An Pediatr (Barc)*, 2011;74 (6):418-33.

- Rodríguez Guerineau L, Martínez Sánchez L, Quintillá Martínez JM, Trenchs de la Maza V, Vila Miravet V, Luaces Cubells C. Ingesta de cáusticos: situación actual en nuestro medio y puesta al día en las recomendaciones. *An Pediatr (Barc)*, 2011; 75(5):334-340.
- M. Galicia, S. Nogué, O. Miró. "Liquid Ecstasy Intoxication: clinical features of 505 consecutive Emergency Department Patients". *Emergency Medicine Journal* 2011; 28:462-466.
- Fonseca F, de la Torre R, Díaz L, Pastor A, Cuyàs E, Pizarro N, Khymenets O, Farré M, Torrens M. Contribution of Cytochrome P450 and ABCB1 Genetic Variability on Methadone Pharmacokinetics, Dose Requirements, and Response. *PLoS ONE*, 2011; 6(5): e19527.
- Fonseca F, Orozco-Levi M. No to "habit", yes to "addiction". Critical analysis of a tobacco-associated euphemism. *Med Clin (Barc)*, 2012; 138(11):489-92.
- García-Algar O, Papaseit E, Velasco M, López N, Martínez L, Luaces C et al. Consulta en urgencias de pediatría por intoxicación aguda por drogas de abuso. *An Pediatr (Barc)*, 2011; 74 (6):413.e1-413.e9.
- Morini L, Falcón M, Pichini S, Garcia-Algar O, Danesino P, Groppi A, Luna A. Ethyl-glucuronide and ethyl-sulfate in placental and fetal tissues by liquid chromatography coupled with tandem mass spectrometry. *Anal Biochem*. 2011 Nov 1;418(1):30-6. Epub 2011 Jul 5. PubMed PMID: 21787742.
- Joya X, Fríguls B, Simó M, Civit E, de la Torre R, Palomeque A, Vall O, Pichini S, Garcia-Algar O. Acute heroin intoxication in a baby chronically exposed to cocaine and heroin: a case report. *J Med Case Rep*. 2011 Jul 5;5:288. PubMed PMID: 21729296; PubMed Central PMCID: PMC3141724.
- García-Algar O, Papaseit E, Velasco M, López N, Martínez L, Luaces C, Vall O. [Drugs of abuse acute intoxication in paediatric emergencies]. *An Pediatr (Barc)*. 2011 Jun;74(6):413.e1-9. Epub 2011 Mar 17. Review. Spanish. PubMed PMID: 21419735.
- Martínez Sánchez L, Velasco Rodríguez J, Panzino Occhiuzzo F, Simó Nebot M, García Algar O, Luaces Cubells C. [Phencyclidine in urine toxicology screening: a dangerous false positive]. *An Pediatr (Barc)*. 2011 Jun;74(6):418-9. Epub 2011 Mar 9. Spanish. PubMed PMID: 21393079.

- Marchei E, Escuder D, Pallas CR, Garcia-Algar O, Gómez A, Friguls B, Pellegrini M, Pichini S. Simultaneous analysis of frequently used licit and illicit psychoactive drugs in breast milk by liquid chromatography tandem mass spectrometry. *J Pharm Biomed Anal.* 2011 May 15;55(2):309-16. Epub 2011 Jan 28. PubMed PMID: 21330091.
- Manini AF et al. Incidence of adverse cardiovascular events in adult following drug overdose. *Acad Emerg Med* 2012;19:843-9.
- Yates C et al. Utility of the ECG in drug overdose and poisoning: theoretical considerations and clinical implications. *Curr Cardiol Rev* 2012;8:137-51.
- Levine M et al. Overdose of atypical antipsychotics: clinical presentation, mechanisms of toxicity and management. *CNS Drugs* 2012;26:601-11.
- Warings WS. Clinical use of antidepressant therapy and associated cardiovascular risk. *Drug Healthc Patient Saf* 2012;4:93-101.
- Marraffa JM, Cohen V, Howland MA. Antidotes for toxicological emergencies: a practical review. *Am J Health Syst Pharm.* 2012;69:199-212. Review.
- Miguel Galicia, Santiago Nogué, Xavier Casañas, Mª Luisa Iglesias, Jordi Puiguriquer, August Supervía, Alfons Aguirre, Carlos Clemente, Isabel Puente, José Luis Echarte, Carmen García-Pérez, Guillermo Burillo-Putze, Arancha Bernal, Pablo Busca, Eva Gil, and Òscar Miró. Multicenter assessment of the revisit risk for a further drug-related problem in the emergency department in cocaine users (MARRIED-cocaine study) *Clinical Toxicology* (2012), 50, 176–182.
- Martínez Sánchez L, Mintegi S, Molina Cabañero JC, Azkunaga B. Calidad de la atención recibida por los pacientes pediátricos con una intoxicación aguda en urgencias. *Emergencias*, 2012; 24: 380-5.
- Azkunaga B, Mintegi S, Del Arco L, Bizkarra I. Cambios epidemiológicos en las intoxicaciones atendidas en los servicios de urgencias pediátricos españoles entre 2001 y 2010: incremento de las intoxicaciones etílicas. *Emergencias* 2012; 24: 376-379

- Supervía A, Clemente C, Aguirre A, Marín M, Puente I, Echarte JL. Alargamiento del intervalo QTc en pacientes con síntomas relacionados con el consumo de cocaína. *Emergencias* 2012; 24: 289-291
- Martínez Sánchez L, Quintillá Martínez JM, Molina Hermoso E, Castanyer i Puig T, Barceló Martín B, Valls Lafon A, et al. Estudio preliminar sobre la utilidad de la detección de paracetamol en orina para descartar su ingesta en pacientes pediátricos. *Emergencias* 2012; 24: 372-375
- Supervía A, Clemente C, Herrera S, Aguirre A, Echarte JL. Acute cocaine intoxication and questionnaires. *Drug Alcohol Rev* (2012). DOI: 10.1111/j.1465-3362.2012.00495.x.
- Rey A, Supervía A, Aguirre A, Echarte JL. Síncope y bradicardia sinusal en una consumidora de cocaína y cannabis. *Emergencias* 2012; 24: 340
- Amigó Tadrín M. Lavado gástrico en el paciente con intoxicación aguda. *NURE Inv* [Internet]. 2012 may-jun [citado día mes año]; 9(58):[aprox. 14 p.]. Disponible en: http://www.fuden.es/FICHEROS_ADMINISTRADOR/PROTOCOLO/NURE58_protocolo_lavado.pdf
- Gilchrist G, Langohr K, Fonseca F, Muga R, Torrens M. Factors associated with discharge against medical advice from an alcohol and drug inpatient detoxification unit in Barcelona during 1993-2006. *Heroin Addict Relat Clin Probl* 2012; 14(1): 35-44.
- Verdejo-García A, Contreras-Rodríguez O, Fonseca F, Cuenca A, Soriano-Mas C, Rodríguez J, Pardo-Lozano R, Blanco-Hinojo L, de Sola Llopis S, Farré M, Torrens M, Pujol J, de la Torre R. Functional alteration in frontolimbic systems relevant to moral judgment in cocaine-dependent subjects. *Addict Biol*. 2012 Jul 11. doi: 10.1111/j.1369-1600.2012.00472.x.
- Gail Gilchrist, Francina Fonseca, Marta Torrens. Accesibilidad a tratamiento en personas con problemas de Alcohol y otras Sustancias de abuso. *Adicciones* 2011; 23 (4): 343-348.
- Ortigosa S, Friguls B, Joya X, Martínez S, Mariñoso ML, Alameda F, Vall O, García-Algar O. Feto-placental morphological effects of prenatal exposure to drugs of abuse. *Reprod Toxicol*. 2012 Aug;34(1):73-9. Epub 2012 Apr 13. PubMed PMID: 22525318.

- García-Serra J, Ramis J, Simó S, Joya X, Pichini S, Vall O, García-Algar O. Alternative biological materials to detect prenatal exposure to drugs of abuse in the third trimester of pregnancy. *An Pediatr (Barc)*. 2012 Apr 16. [Epub ahead of print] Spanish. PubMed PMID: 22513392.
- Puig C, Vall O, García-Algar O, Papaseit E, Pichini S, Saltó E, Villalbí JR. Assessment of prenatal exposure to tobacco smoke by cotinine in cord blood for the evaluation of smoking control policies in Spain. *BMC Pregnancy Childbirth*. 2012 Apr 5;12:26. PubMed PMID: 22480136; PubMed Central PMCID: PMC3342916.
- Joya X, Friguls B, Ortigosa S, Papaseit E, Martínez SE, Manich A, Garcia-Algar O, Pacifici R, Vall O, Pichini S. Determination of maternal-fetal biomarkers of prenatal exposure to ethanol: a review. *J Pharm Biomed Anal*. 2012 Oct;69:209-22. Epub 2012 Jan 16. PubMed PMID: 22300909.
- Friguls B, Joya X, Garcia-Serra J, Gómez-Culebras M, Pichini S, Martinez S, Vall O, Garcia-Algar O. Assessment of exposure to drugs of abuse during pregnancy by hair analysis in a Mediterranean island. *Addiction*. 2012 Aug;107(8):1471-9. doi: 10.1111/j.1360-0443.2012.03828.x. Epub 2012 May 8. PubMed PMID: 22296208.
- Garcia-Algar O, Puig C, Pichini S, Pallas K, Vall O. Umbilical cord blood cotinine and smoking during pregnancy. *J Perinatol*. 2012 Feb;32(2):156. doi: 10.1038/jp.2011.94. PubMed PMID: 22289708.
- Joya X, Gomez-Culebras M, Callejón A, Friguls B, Puig C, Ortigosa S, Morini L, Garcia-Algar O, Vall O. Cocaine use during pregnancy assessed by hair analysis in a Canary Islands cohort. *BMC Pregnancy Childbirth*. 2012 Jan 9;12:2. PubMed PMID: 22230295; PubMed Central PMCID: PMC3277455.
- Papaseit E, Joya X, Velasco M, Civit E, Mota P, Bertran M, Vall O, Garcia-Algar O. Hair analysis following chronic smoked-drugs-of-abuse exposure in adults and their toddler: a case report. *J Med Case Rep*. 2011 Dec 10;5(1):570. PubMed PMID: 22152522; PubMed Central PMCID: PMC3251699.
- Manich A, Velasco M, Joya X, García-Lara NR, Pichini S, Vall O, García-Algar O. [Validity of a maternal alcohol consumption questionnaire in detecting prenatal exposure]. *An Pediatr (Barc)*. 2012 Jun;76(6):324-8. Epub 2011 Nov 21. Spanish. PubMed PMID: 22104595.

- Falcon M, Pichini S, Joya J, Pujadas M, Sanchez A, Vall O, García Algar O, Luna A, de la Torre R, Rotolo MC, Pellegrini M. Maternal hair testing for the assessment of fetal exposure to drug of abuse during early pregnancy: Comparison with testing in placental and fetal remains. *Forensic Sci Int.* 2012 May 10;218(1-3):92-6. Epub 2011 Oct 27. PubMed PMID: 22036306.

ANNEX 1: CURS BÀSIC SoCMUETox EN TOXICOLOGIA CLÍNICA

8:30-8:45: Lliurament de material.

8:45-9:00: Presentació.

9:00-9:30: Mesures de suport general en adults: indicacions i prioritats.

9:30-10:00: Mesures de suport general pacient pediàtric: indicacions i prioritats.

10:00-10:30: Del rentat gàstric al carbó actiu

10:30-11:00: Antídots: naloxona, flumazenilo i n-acetilcisteína

11:00-11:30: Pausa i cafè

11:30-12:00: El laboratori en les intoxicacions

12:00-12:30: Diüresi forçada i hemodiàlisi

12:30-12:50: Cas clínic (I): Què droga/s ha consumit?

12:50-13:10: Cas clínic (II): Quin fàrmac/s ha pres?

13:10-13:30: Cas clínic (III): Pacient en coma

13:30-14:00: Test d'aptituds obligatori per donar el títol oficial.

Enquesta d'avaluació. Lliurament de diploma d'assistència.

ANNEX 2: CUESTIONARI DE SATISFACCIÓ

A.- NOM I COGNOMS. SERVEI ON TREBALLA I CENTRE DE TREBALL.

B.- CONTINGUTS I PROFESSORAT

1. Nivell científic del curs

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. Interés de los contenidos

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. Rellevància del programa

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

4. Capacitat de comunicació i transmissió de coneixements del professorat

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5. Qualitat de la discussió-interacció amb el professorat

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6. Si alguna valoració està per sota de 6, descriu l'aspecte que s'hauria de millorar.

-

-

C.- VALORACIÓ GLOBAL DEL CURSO

7. Organització

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8. Aprofitament del temps

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

9. Ha aconseguit els objectius establerts

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

10. Aconsellaria aquest curs a un company

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11. Els continguts li ajudaran en la seva pràctica mèdica

Molt insatisfactori

Molt satisfactori

.....

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

12. Si alguna valoració està per sota de 6, descriu l'aspecte que s'hauria de millorar.

-

-

D.- COMENTARIS I SUGGERIMENTS